

Súd: Okresný súd Malacký
Spisová značka: 27Csp/69/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1622201961
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Zaťková
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2023:1622201961.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacký sudkyňou JUDr. Katarínou Zaťkovou v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zast. Remedium Legal, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 53 255 739, proti žalovanému: P. N., nar. XX.XX.XXXX, S. XXXX, B., o zaplatenie 483,30 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu z a m i e t a.

II. Súd žalovanému nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenu súdu dňa 30.08.2022 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 483,30 Eur s príslušenstvom.

2. Žalobu skutkovo odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 09.11.2021 uzavretej medzi postupcom Tatra banka, a.s. a žalobcom, postúpil postupca na žalobcu pohľadávku voči žalovanému. Postupca uzatvoril so žalovaným dňa 07.05.2018 Zmluvu č. XXXXXXXXXXXX. Zmluvou postupca poskytol žalovanému peňažné prostriedky. Žalovaný napriek opakovaným výzvam postupcu neplnil pohľadávku riadne a včas, čím porušil svoju povinnosť. Pohľadávka žalobu predstavovala ku dňu postúpenia sumu vo výške 483,30 Eur, ktorá pozostávala z istiny 483,30 Eur. Žalobca si ďalej v konaní uplatnil zákonný úrok z omeškania z dlžnej sumy od 01.02.2013, t.j. odo dňa nasledujúceho po dni účinnosti postúpenia pohľadávky.

3. Žalobu spolu s prílohami, poučeniami a výzvou na vyjadrenie súd doručil žalovanému do vlastných rúk dňa 14.12.2022. Žalovaný sa k podanej žalobe nevyjadril.

4. Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 16.06.2023, na ktoré sa dostavil žalovaný. Súd mal za to, že žaloba neobsahuje dostatočné vymedzenie skutkového deja a je potrebné vyzvať žalobcu na doplnenie skutkových tvrdení.

5. Na výzvu súdu žalobca uviedol podaním doručeným súdu dňa 07.07.2023, že žalovaný ako dlžník uzavrel dňa 08.04.2009 s Tatra banka, a.s. ako veriteľom Zmluvu o bežnom účte fyzickej osoby. V časti II tejto Zmluvy si strany dohodli poskytnutie povoleného prečerpania do sumy 3.500 Eur s variabilnou úrokovou sadzbou vo výške 18,9%. Predmetom tohto konania je teda revolvingový úver vo forme povoleného prečerpania. Ide o úver, ktorý umožňuje klientovi čerpať poskytnuté peňažné prostriedky opakovane, bez nutnosti žiadať o povolenie banku. Ak klient vyčerpá časť alebo celý úverový rámec a následne vyčerpanú sumu splatí jednorazovo, hneď po pripísaní tejto úhrady má opäť k dis celý úverový rámec. Ak vyčerpanú sumu spláca postupne, bude mať stále k dispozícii tú časť úverového rámca,

ktorá nie je vyčerpaná a ktorá sa zároveň s každou splátkou vyžaduje. Podľa názoru žalobcu tak z uvedeného vyplýva, že na predmetný zmluvný vzťah nie je možné aplikovať ust. § 565 Občianskeho zákonníka, nakoľko predmetnom prípade nebolo dojednané plnenie v splátkach. Postupca v danom prípade nebol povinný dodržať ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Podľa čl. 4.1. písm. b) zmluvy „veriteľ má právo neumožniť čerpanie úverového rámca a požadovať splatenie pohľadávky veriteľa a dlžník je povinný pohľadávku veriteľa zaplatiť, a to najmä ak hodnota kreditných mesačných operácií na účte za obdobie predchádzajúcich 10 mesiacov od ostatnej zmeny výšky úverového rámca zo strany veriteľa nedosahuje min. 400 Eur. K ukončeniu vzťahu došlo na základe výzvy zo dňa 20.04.2020, pričom doručenie listiny dňa 22.04.2020 preukzuje zaslané potvrdenie zo stránky slovenskej pošty. Po uplynutí 5 dňovej lehoty na plnenie došlo k ukončeniu zmluvného vzťahu. Došlo teda k riadnemu ukončeniu zmluvného vzťahu a dlžník bol vyzvaný na splnenie svojho dlhu v lehote nie kratšej ako 90 dní pred postúpením pohľadávky. Žalovaný sa do povoleného prečerpania na účte dostal obratom zo dňa 19.03.2020, kedy realizoval výber z bankomatu vo výške 600 Eur. Výsledný zostatok na účte po vykonaní tohto pbratu predstavoval sumu - 500 Eur. Žalobca, ďalej uviedol zoznam operácií žalovaného. Žalovaný vyčerpal sumu 513,45 Eur a uhradil 65,78 Eur. Žalovanému boli účtované aj poplatky v celkovej výške 14 Eur a úroky v celkovej sume 21,63 Eur. Pohľadávka žalobcu tak pozostáva z výberov z účtu vo výške 447,67 Eur, z poplatkov vo výške 14 Eur a úrokov vo výške 21,63 Eur.

6. Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 18.08.2023, na ktoré sa nedostavil žalobca a dostavil sa žalovaný. Právny zástupca žalobcu ospravedlnil svoju a žalobcovu neúčast' podaním doručeným súdu dňa 14.08.2023 a žiadal konať v ich neprítomnosti. Žalovaný na pojednávaní uviedol, že je si úveru vedomý, avšak bolo obdobie, kedy bol bez roboty a nemohol dlhy splácať. Momentálne má viacero podlžností aj voči banke, na zdravotnom poistení, voči spoločnosti Kooperativa, T-com a pod. Momentálne má lepšiu prácu a chcel by úvery vyrovnať, ale sa to naraz nedá. Chcel by platiť v splátke po 50 Eur.

7. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi: Oznámenie o postúpení pohľadávky, Pokus o zmier, Podací hárok, Zmluva o postúpení pohľadávok, Príloha k Zmluve, Zmluva o bežnom účte a o spotrebiteľskom úvere formou voliteľného prečerpania, VOP, Výzva pred mimoriadnou splatnosťou, Podací hárok, Prehľad čerpania úveru, Výpis zo systému žalobcu, Správa z pošty, keď zistil tento skutkový a právny stav:

8. Podľa Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 09.11.2021 súd zistil, že Tatra banka, a.s. postúpila na žalobcu pohľadávku, ktorá je uplatňovaná v tomto konaní. Podľa prílohy k Zmluve o postúpení pohľadávok istina predstavovala 483,30 Eur. Pôvodný veriteľ oznámil postúpenie pohľadávky žalovaného podaním zo dňa 12.11.2021.

9. V Zmluve o bežnom účte fyzickej osoby uzavretej dňa 07.05.2018 medzi bankou Tatra banka, a.s. a majiteľom účtu žalovaným sa strany dohodli otvorení a vedení účtu pre žalovaného. V časti II uzavreli zmluvné strany Zmluvu o spotrebiteľskom úvere formou voliteľného prečerpania do výšky úverového rámca 3.500 Eur pri variabilnej úrokovej sadzbe 18,9% p.a. Úverová zmluva trvá počas celej doby trvania pohľadávky banky z poskytnutého úveru a/alebo trvania oprávnenia majiteľa účtu čerpať úver podľa tejto Zmluvy. V Zmluve bola dojednaná splatnosť voliteľného prečerpania: deň, kedy veriteľ požiadala o splatenie úveru v zmysle bodu 4.1 úverovej zmluvy, alebo 31. deň nepretržitého trvania nepovoleného prečerpania, alebo deň ukončenia Zmluvy o účte/úverovej zmluvy, deň poskytnutie iného typu kontokorentného úveru, deň vyhlásenia konkurzu alebo deň, keď sa veriteľ dozvie o smrti dlžníka.

10. Podľa bodu 4.1 písm. a) Zmluvy veriteľ má právo neumožniť čerpanie úverového rámca a požadovať splatenie pohľadávky veriteľ a dlžník je povinný pohľadávku veriteľa zaplatiť, a to najmä je dlžník v nepovolenom prečerpaní.

11. Podľa bodu 4.1 písm. b) Zmluvy veriteľ má právo neumožniť čerpanie úverového rámca a požadovať splatenie pohľadávky veriteľ a dlžník je povinný pohľadávku veriteľa zaplatiť, a to najmä ak hodnota priemerných mesačných kreditných operácií na účte za obdobie predchádzajúcich 10 mesiacov od ostatnej zmeny výšky úverového rámca zo strany veriteľa nedosahuje min. 400 Eur.

12. Z výzvy pred mimoriadnou splatnosťou zo dňa 20.04.2020 súd zistil, že právny predchodca žalobcu upozornil žalovaného, že ku dňu 18.04.2020 eviduje pohľadávku v omeškaní vo výške:

kreditná karta 271,60 Eur, spotrebiteľský úver 142,85 Eur, nepovolené prečerpanie na účte 17,65 Eur. Právny predchodca žalobcu upozornil žalovaného, že ak pohľadávku neuhradí, pristúpi k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti. Žalobca priložil podací hárok, z ktorého vyplýva, že zásielka RE854570055SK bola odoslaná na poštovú prepravu dňa 20.04.2020. Podľa správy zo slovenskej pošty súd zistil, že táto zásielka bola doručená dňa 22.04.2020.

13. Z výpisu z účtu súd zistil, že účet bol uzavretý dňa 11.10.2021 s účtovným zostatkom 0 Eur.

14. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

15. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

16. Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

17. Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

18. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka Ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

19. Podľa § 497 Obchodného zákonníka Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

20. Podľa § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

21. Podľa § 1 ods. 4 zákona o spotrebiteľských úveroch Na spotrebiteľský úver formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, sa vzťahujú ustanovenia § 1, § 2, § 3 ods. 1 písm. a) až d) a § 3 ods. 3, § 4 ods. 14, § 5 až 8, § 9 ods. 1, 4, 6 až 8, § 10, § 11, § 12 ods. 2, § 15, § 17, § 20 až 23 a § 25 až 27.

22. Podľa § 2 písm. a) a b) zákona o spotrebiteľských úveroch sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania a veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

23. Podľa § 10 ods. 1 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch Zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, musí obsahovať tieto náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610.html>>, b) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610.html>>, d) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610.html>>, f) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610.html>>,g) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610.html>>.

ZZ/2010/129/20130610.html>,
ZZ/2010/129/20130610.html>
ZZ/2010/129/20130610.html>.

i)
a w)

<<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/>
<<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/>

24. Podľa § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka Veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

25. Podľa § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka Nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

26. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka Ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

27. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách v znení neskorších predpisov (Ďalej len „zákon o bankách“) Ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

28. Podľa § 17 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

29. Podľa § 17 ods. 2 písm. zákona o spotrebiteľských úveroch Práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver na blízku osobu spotrebiteľa, a to na základe písomnej žiadosti spotrebiteľa.

30. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka Neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

31. V prejednávanej veci súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že žaloba žalobcu nie je dôvodná a je potrebné ju zamietnuť pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie.

32. Z vykonaneého dokazovania mal súd preukázať, že a v konaní považoval za nesporné, že právny predchodca žalobcu (Tatra banka, a.s.) uzatvoril dňa 07.05.2018 so žalovaným zmluvu o bežnom účte fyzickej osoby v zmysle § 708 a nasl. Obchodného zákonníka, ktorej predmetom bolo otvorenie a vedenie bežného účtu bankou pre žalovaného a poskytovanie ďalších produktov a služieb v rozsahu balíka služieb a zároveň zmluvu o spotrebiteľskom úvere formou voliteľného prečerpania v zmysle § 10 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, ktorej

predmetom bolo poskytnutie úverového rámca dlžníkovi na účte formou voliteľného prečerpania do 3500 Eur, pri variabilnej úrokovej sadzbe 18,90 % ročne. Taktiež bolo nesporné, že banka poskytla žalovanému povolené prečerpanie na účte do výšky 3.500,- Eur.

33. Keďže si v konaní uplatnil žalobca nárok ako postupník, na ktorého bola pohľadávka postúpená Zmluvou o postúpení pohľadávok, súd sa v prvom rade zaoberal otázkou aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v danom spore.

34. Aktívnu vecnú legitímáciu sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou súdneho konania (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29.6. 2010, sp. zn. 2Cdo/205/2009). Bez vyriešenia otázky vecnej legitímácie strán sporu nemožno súd vo veci rozhodnúť, pretože skúmanie vecnej legitímácie strany sporu je procesnou povinnosťou každého vo veci konajúceho súdu. Súdnú vecnú legitímáciu v spore skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta, a zistenie nedostatku vecnej legitímácie má za následok zamietnutie žaloby. Postup konajúceho súdu, ktorý opomenie vyriešenie kardínálnej otázky, akou je otázka existencie vecnej legitímácie, k zodpovedaniu ktorej je konajúci súd ex offio viazaný, protirečí obsahu základného práva na súdnu ochranu garantovaného čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ako aj obsahu práva na spravodlivé súdne konanie garantovaného čl. 6 ods. 1 Dohovoru (pozri nalez ÚS SR, sp. zn. I. ÚS 407/2016-37).

35. Aktívnu vecnú legitímáciu v konaní je súd povinný skúmať ex offio (pozri rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Cdo/162/2020 zo dňa 27.10.2021, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov pod R 6/2022).

36. Medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným vznikol uzatvorením zmluvy o povolenom prečerpaní právny vzťah, ktorý je od jeho vzniku nevyhnutne posudzovať podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka (§ 497 a nasl.), ale aj právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch), keďže zmluva o úvere je tzv. absolútny obchod a zároveň právny predchodca žalobcu pri uzatvorení zmluvy vystupoval ako veriteľ s poukazom na predmet podnikania a žalovaný vystupoval ako spotrebiteľ, pretože pri uzatvorení zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti.

37. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 09.11.2021 došlo k postúpeniu pohľadávky z predmetnej zmluvy zo spoločnosti Tatra banka, a.s. ako postupcu na spoločnosť žalobcu ako postupníka.

38. V súvislosti s otázkou platného postúpenia pohľadávky súd poukazuje na skutočnosť, že v konaní nebolo preukázané, že by pohľadávka pôvodného veriteľa voči žalovanému bola splatnou, či už z dôvodu konečnej splatnosti alebo z dôvodu zosplatenia. V Zmluve o bežnom účte zo dňa 07.05.2018, kde právny predchodca žalobcu dohodol so žalovaným poskytnutie voliteľného prečerpania sa ako splatnosť prečerpania uvádza: deň, kedy veriteľ požiadala o splatenie úveru v zmysle bodu 4.1 úverovej zmluvy, alebo 31. deň nepretržitého trvania nepovoleného prečerpania, alebo deň ukončenia Zmluvy o účte/úverovej zmluvy, deň poskytnutie iného typu kontokorentného úveru, deň vyhlásenia konkurzu alebo deň, keď sa veriteľ dozvie o smrti dlžníka. Podľa čl. 4.1 písm. a) veriteľ má právo požadovať zaplatenie pohľadávky, ak je dlžník v nepovolenom prečerpaní alebo podľa písm. b) Zmluvy ak hodnota priemerných mesačných kreditných operácií na účte za obdobie predchádzajúcich 10 mesiacov od ostatnej zmeny výšky úverového rámca zo strany veriteľa nedosahuje min. 400 Eur. Od tejto skutočnosti odvodzoval ukončenie zmluvného vzťahu so žalovaným aj žalobca. Žalobca tvrdil, že k ukončeniu zmluvného vzťahu došlo výzvou pred zosplatením zo dňa 20.04.2020, ktorej doručenie preukazoval podacím hárkom. Žalobca tvrdil, že medzi stranami sporu nebolo dojednanie plnenie v splátkach podľa § 565 Občianskeho zákonníka, a preto sa na neho nevzťahuje povinnosť preukazovať výzvu podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka.

39. Žalobca ako právny nástupca pôvodného veriteľa v konaní predložil výzvu na zaplatenie zo dňa 20.04.2020, označenú ako výzva pred mimoriadnou splatnosťou, kde pôvodný veriteľ upozornil žalovaného na to, že eviduje voči nemu pohľadávky v omeškaní. Zároveň ho upozornil, že v prípade neuhradenia dlžnej sumy v stanovenej lehote banka pristúpi k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti.

Žalobca však v konaní nepredložil žiaden dôkaz o tom, že pôvodný veriteľ k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti pristúpil.

40. Súd sa nestotožnil s tvrdením žalobcu, že ukončenie vzťahu nastalo doručením výzvy pred zosplatením zo dňa 20.04.2020. Z obsahu výzvy jednoznačne vyplýva, že ide len o výzvu, ktorá konečnej - mimoriadnej splatnosti predchádza. Z jej obsahu si žalovaný ako spotrebiteľ nemal byť akým spôsobom vedomý, že týmto okamihom konečná splatnosť aj nastáva, pretože samotná výzva obsahuje upozornenie, že pôvodný veriteľ ešte len môže k mimoriadnej splatnosti pohľadávky pristúpiť. Táto výzva z hľadiska obsahu nevyjadruje vôľu pôvodného veriteľa žiadať od žalovaného splatenie úveru v celom rozsahu podľa čl. 4.1 Zmluvy. Navyše nebolo súdu preukázané, že táto výzva sa dostala do dispozície žalovaného. Predložený podací hárok spolu so správou z stránky slovenskej pošty nepreukazuje, že obsahom zásielky s uvedeným podacím hárkom bola práve táto výzva. Ide o jednostranný právny úkon adresovaný, ktorý na to, aby nadobudol účinky sa musí dostať do dispozičnej sféry adresáta podľa § 45 Občianskeho zákonníka. Uvedené v konaní preukázané nebolo. Takáto výzva nemohla mať účinky vyhlásenia splatnosti celého úveru. Takisto sa súd nestotožnil s tvrdením žalobcu, že v konkrétnom prípade nebolo dohodnuté plnenie v splátkach. Zo Zmluvy v časti II vyplýva splatnosť úrokov a sankčných úkonov mesačne, vždy k poslednému dňu kalendárneho mesiaca. Z obsahu výzvy zo dňa 20.04.2020 je tiež zrejmé, že samotná banka smerovala k vyžiadaniu splatenia časti úveru, ktorá jej vyplývala zo Zmluvy. Z uvedeného vyplýva, že medzi účastníkmi Zmluvy bolo dojednané plnenie dlhu v splátkach, a preto bol na mieste postup podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka, ku ktorému však nakoniec zo strany banky - pôvodného veriteľa nedošlo, a teda k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru nedošlo.

41. Žalobca tvrdil, že v zmysle bodu 4.1 písm. b) Zmluvy je veriteľ oprávnený požadovať splatenie pohľadávky ak hodnota priemerných mesačných kreditných operácií na účte za obdobie predchádzajúcich 10 mesiacov nedosahuje min. 400 Eur. Žalobca síce uviedol súdu, že žalovaný uhradil na úver len sumu 65,78 Eur, avšak zároveň Zmluva uvádza, že splatnosť úveru je, keď na základe tejto podmienky veriteľ o splatenie úveru požiada, čo v uvedenom prípade nenastalo, resp. žalobca to súdu nepreukázal. Žalobca doložil len výzvu banky, kde vyzýva žalovaného na splatenia časti pohľadávky, s ktorou je v omeškaní sumy 142,85 Eur z titulu spotrebiteľského úveru a sumu 17,65 Eur z titulu nepovoleného prečerpania. Žalobca tak nepreukázal, že pôvodný veriteľ vyzval žalovaného v súlade s čl. 4.1 písm. b) Zmluvy na splatenie celej sumy. Navyše ako súd uvádzal vyššie, keďže výzva bola doložená len podacím hárkom, nemohla vyvolať ani právne účinky. Súd teda dospel k záveru, že pohľadávka uplatňovaná žalobcom nebola riadne rozsplatená v celom rozsahu.

42. Takáto výzva nemôže mať právne účinky ani v prípade, ak by žalobca tvrdil, že vyzval žalovaného na splatenie dlhu podľa čl. 4 ods. 1 písm. a) Zmluvy, pretože bol dlžník v nepovolenom prečerpaní. Právny predchodca žalobcu vo výzve zo dňa 20.04.2020 síce uvádzal, že žalovaný je v nepovolenom prečerpaní vo výške 17,65 Eur, keďže zo Zmluvy vyplynulo povolené prečerpanie v sume 3.500 Eur, ktoré žalovaný vzhľadom na to, že na úver čerpal len sumu 513,45 Eur (podľa skutkového tvrdenia žalobcu v podaní zo dňa 07.07.2023) však neprekročil. Žalobca teda nepreukázal, že tvrdené nepovolené prečerpanie v sume 17,65 Eur bolo zo strany právneho predchodcu žalovaného tvrdené oprávnené. Žalobca súdu nepreukázal ani iné ukončenie úverovej zmluvy alebo zmluvy o bežnom účte, čo by zakladalo splatnosť voliteľného prečerpania. V danej veci je teda súd názoru, že nenastala ani konečná splatnosť úveru ani iná splatnosť celého úveru, ktorého nedoplatok si žalobca v tomto konaní uplatňuje.

43. Podmienkou platného postúpenia pohľadávky vyplývajúcej z predmetnej zmluvy v zmysle § 17 zákona o spotrebiteľských úveroch je, že sa postupuje pohľadávka po konečnom termíne splatnosti alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred týmto termínom. Na druhej strane, postúpenie pohľadávky v rozpore s citovaným ustanovením má za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky z úverovej zmluvy, z ktorého dovodu nemožno byť žalobca v spore aktívne vecne legitimovaný.

44. S poukazom na uvedené, pohľadávka z predmetnej zmluvy bola postúpená na žalobcu zmluvou zo dňa 09.11.2021 bez toho, aby sa stala splatnou pred termínom, a preto nebola preukázaná výnimka zo zákazu prevodu práv vyplývajúcich zo zmluvy na tretiu osobu v zmysle § 17 zákona o spotrebiteľských úveroch. Žalobca tak nepreukázal predpoklady pre platné postúpenie práv vyplývajúcich zo zmluvy, a teda ani predpoklady pre nadobudnutie týchto práv, čím mu v konaní chýba aktívna vecná legitímácia.

45. V danej veci je súd tiež toho názoru, že postúpenie pohľadávky z banky na inú osobu, a to aj na osobu, ktorá nie je bankou, je možné realizovať len v súlade s ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Podľa tohto ustanovenia môže byť banková pohľadávka postúpená (alebo jej časť), ak je (1) splatná, a to až po predchádzajúcej (2) písomnej výzve a kumulatívne ak je splnené (3) omeškanie dlžníka so

splnením postupovanej pohľadávky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní. Sprísnenie zákonných predpokladov postúpenia bankovej pohľadávky môže byť považované za zákonný predpoklad z dôvodu, že po postúpení pohľadávky rôznym subjektom už nad pohľadávkou nie je zachovaná kontinuita dôležitého dohľadu centrálnej banky, ktorá kontrola je osobitne významná v priebehu trvania úverového vzťahu. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Predpoklady musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky (pozri rozsudok Krajského súdu v Prešove vo veci 6Co 119/2013, 19Co 194/2015, 4Co 145/2014, Okresného súdu Trenčín sp. zn. 11C 233/2014, Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 12C 152/2014). Ak zákonné predpoklady nie sú splnené, ide o právny úkon postúpenia contra legem a z toho dôvodu je absolútne neplatný pre rozpor so zákonom (§ 39 Občianskeho zákonníka). Citované ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách umožňuje banke postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou za predpokladu doručenia písomnej výzvy klientovi banky a po tom, čo je dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku. Súd dospel k záveru, že v zmysle citovaného ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách môže byť spôsobilým predmetom postúpenia pohľadávky zo strany banky len pohľadávka alebo časť pohľadávky, ktoré sú už splatnými, ako to vyplýva to z citovaného ustanovenia zákona, na ktoré poukázal. Aj z dôvodovej správy k Zákonom o bankách (§ 92 ods. 7) vyplýva, že sa upravuje možnosť použiť inštitút postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu, a to aj osobe, ktorá nie je bankou. Podľa názoru súdu, zákonodarca mal na mysli oprávnenie banky postúpiť časť peňažného záväzku, ktorým je dlžník aktuálne po stanovenú dobu napriek písomnej výzve banky v omeškaní. Tento záver vyplýva z gramatického, ale aj logického výkladu znenia citovaného ustanovenia, pretože zákonodarca umožňuje peňažný záväzok klienta banky alebo časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník v omeškaní postúpiť. Pod formuláciou pohľadávka zodpovedajúca tomuto peňažnému záväzku treba rozumieť nesplácaný zročný dlh. Ak by banka mohla postúpiť akýkoľvek živý úver po uplynutí relatívne krátkej doby v porovnaní s dobou, na ktoré sa úverové vzťahy bežne uzatvárajú, na akýkoľvek subjekt, ktorého činnosť nespadá v zmysle Zákona o bankách pod dohľad Národnej banky Slovenska, bolo by to v rozpore s účelom Zákona o bankách a viedlo by k vytvoreniu právne neúnosného vzťahu, kedy by sa spotrebiteľia vstupujúci do zmluvného vzťahu s bankou neočakávane ocitli v zmluvnom vzťahu s iným nebankovým subjektom. Takýto postup by taktiež mohol byť v rozpore s požiadavkou vynakladania náležitej odbornej starostlivosti, ktorá je od dodávateľa vyžadovaná v súlade so smernicou o nekalých obchodných praktikách. Súd však žiadnym spôsobom nespochybňuje právo banky postúpiť aj pohľadávku z celého úverového vzťahu, avšak pre takéto postúpenie je nevyhnutné pristúpiť v súlade so zákonom a obchodnými podmienkami k vyhláseniu predčasnej mimoriadnej splatnosti celého úveru. Vyhlásiť predčasnú splatnosť bankového úveru je však výlučným oprávnením banky, pričom toto oprávnenie môže banka realizovať ešte pred postúpením pohľadávky.

46. Súd dospel k záveru, že z dôvodu nedodržania postupu pri postúpení pohľadávky voči z'aloženej osobe v súlade s ustanovením § 92 ods. 8 zákona o bankách, nie je z'aložca v konaní aktívne vecne legitimovaný. Z'aložca totiž v konaní nepreukázal, že by pred postúpením pohľadávky od právneho predchodcu bola z'aloženej osobe v súlade s ustanovením § 92 ods. 8 zákona o bankách preukázateľne doručená písomná výzva na zaplatenie dlhu, že by bol pohľadávka zosplatená a následne uplynulo viac ako 90 kalendárnych dní od jej doručenia z'aloženej osobe, čo je podmienkou pre vznik oprávnenia banky postúpiť svoju pohľadávku voči z'aloženej osobe inej osobe, ktorá nie je bankou. Z uvedenej dôvodu postúpenie pohľadávky na z'aložcu je v rozpore s vyššie citovaným zákonom, a preto je tento právny úkon v zmysle § 39 OZ absolútne neplatný, s poukazom na čo nie je z'aložca oprávneným z danej pohľadávky, a teda nie v konaní aktívne vecne legitimovaný (vid'. napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 7Cdo/26/2017 zo dňa 28.03.2018).

47. Z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitimačie z'aložcu v konaní pre neplatnosť postúpenia pohľadávky (podľa § 39 Občianskeho zákonníka v spojení s § 17 Zákona o spotrebiteľských úveroch, ako aj s § 92 ods. 8 zákona o bankách) bolo potom potrebné z'aložcu v celom rozsahu vo vy'roku I. rozsudku zamietnuť, a keďže z'aložcov nie je povinný zaplatiť z'aložcovi istinu, nemohol sa ani dostať do omeškania s jej zaplatením, a preto súd zamietol z'aložcu aj v časti úrokov z omeškania. Pri konštatovaní neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávok súd postupoval v súlade s nálezmi Ústavného súdu SR, ktoré za ústavnokomfortný považujú taký výklad právneho predpisu, ktorý má za cieľ udržať platnosť právneho úkonu a nie ju vysloviť „za každú cenu“. V danej veci mal súd za to, že ten výklad, ktorý použil, hoci jeho dôsledkom bolo vyslovenie neplatnosti zmluvy, je správny výklad a taký výklad, ktorý sa neprieči zmyslu a účelu zákona. Dôvody neplatnosti súd považoval za zrozumiteľné a dostatočne odôvodnené.

48. V dôsledku konštatovanej neplatnosti zmluvy, od ktorej žalobca odvodzuje svoj nárok súd dospel k záveru, že žalobca nie je v konaní aktívne vecne legitimovaný, a preto je potrebné žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Na základe uvedeného sa súd už ďalej dôvodnosťou nároku žalobcu z pohľadu dodržania náležitostí Zmluvy zákona o spotrebiteľských úveroch nezaoberal.

49. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

50. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

51. Podľa § 255 ods. 2 CSP ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

52. O trovách konania súd rozhodoval v zmysle § 255 ods. 2 CSP. Keďže bola žaloba žalobcu v celom rozsahu zamietnutá, úspešný v konaní bol žalovaný. Vznikol mu teda nárok na náhradu trov konania. V súvislosti s týmto konaním mu však žiadne trovy konania nevznikli, a tak súd v súlade so zásadou hospodárnosti žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov). Na exekučné konanie je kauzálné príslušný Okresný súd Banská Bystrica (§ 49 Exekučného poriadku). Exekučné konanie sa začína dňom, v ktorom bol návrh na vykonanie exekúcie doručený súdu (§ 50 ods. 1 Exekučného poriadku). Návrh na vykonanie exekúcie sa podáva elektronickými prostriedkami do elektronickej schránky súdu prostredníctvom na to určeného elektronického formulára, ktorý sa zverejní na webovom sídle ministerstva. Návrh musí byť autorizovaný, inak sa naň neprihliada. Listiny, ktoré je potrebné pripojiť k návrhu na vykonanie exekúcie, sa podávajú elektronickými prostriedkami do elektronickej schránky súdu spolu s návrhom na vykonanie exekúcie (§ 48 ods. 7 Exekučného poriadku). Ak oprávnený alebo jeho zástupca nemá aktivovanú elektronickú schránku, možno podať návrh na vykonanie exekúcie prostredníctvom ktoréhokoľvek exekútora. Exekútor je v takom prípade zástupcom oprávneného pre doručovanie písomností do vydania poverenia na vykonanie exekúcie (§ 48 ods. 8 Exekučného poriadku).